

ETV. nl workshop: taakgericht ontwerpen, casuïstiek en nieuwe media

Citation for published version (APA):

Hummel, H. (2006). *ETV. nl workshop: taakgericht ontwerpen, casuïstiek en nieuwe media*.

Document status and date:

Published: 04/12/2006

Document Version:

Peer reviewed version

Please check the document version of this publication:

- A submitted manuscript is the version of the article upon submission and before peer-review. There can be important differences between the submitted version and the official published version of record. People interested in the research are advised to contact the author for the final version of the publication, or visit the DOI to the publisher's website.
- The final author version and the galley proof are versions of the publication after peer review.
- The final published version features the final layout of the paper including the volume, issue and page numbers.

[Link to publication](#)

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

If the publication is distributed under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license above, please follow below link for the End User Agreement:

<https://www.ou.nl/taverne-agreement>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at: pure-support@ou.nl providing details and we will investigate your claim.

Downloaded from <https://research.ou.nl/> on date: 02 Oct. 2020

ETV. nl workshop:

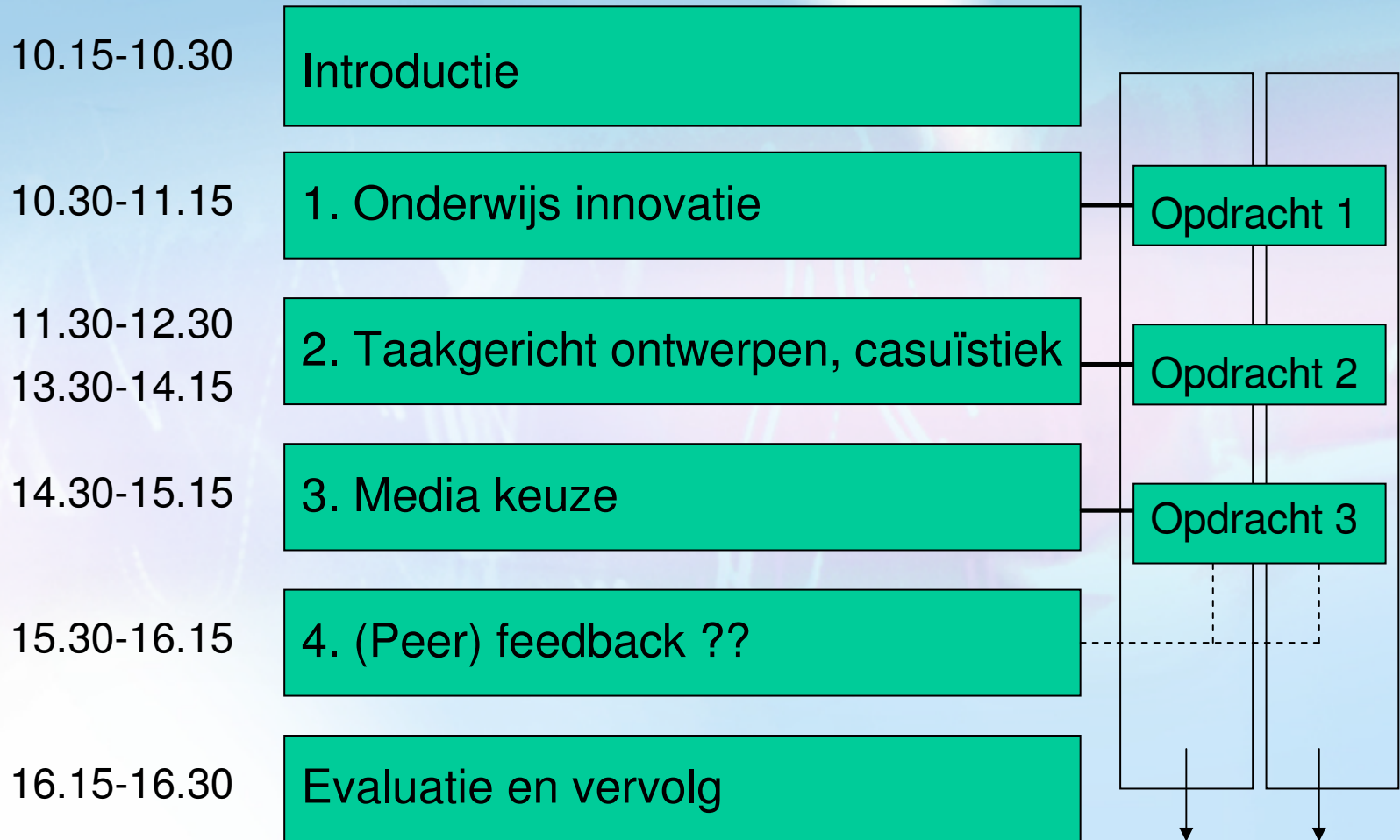
taakgericht ontwerpen, casuïstiek
en nieuwe media

Hans Hummel

Onderwijstechnologisch Expertisecentrum

Open**U**niversiteitNederland

Opzet workshop

Beperkende factoren ROC

- Beleid & belang
- Structuren & werkwijzen (MT/ICT vs inhoud)
- Beschikbaarheid & complexiteit faciliteiten
- Attitudes docent
- Didactische kennis & vaardigheden docenten

→ handout (ICT checklist)

Beperkende factoren ROC

- Beleid & belang
- Structuren & werkwijzen (MT/ICT vs inhoud)
- Beschikbaarheid & complexiteit faciliteiten
- Attitudes docent
- Didactische kennis & vaardigheden docenten

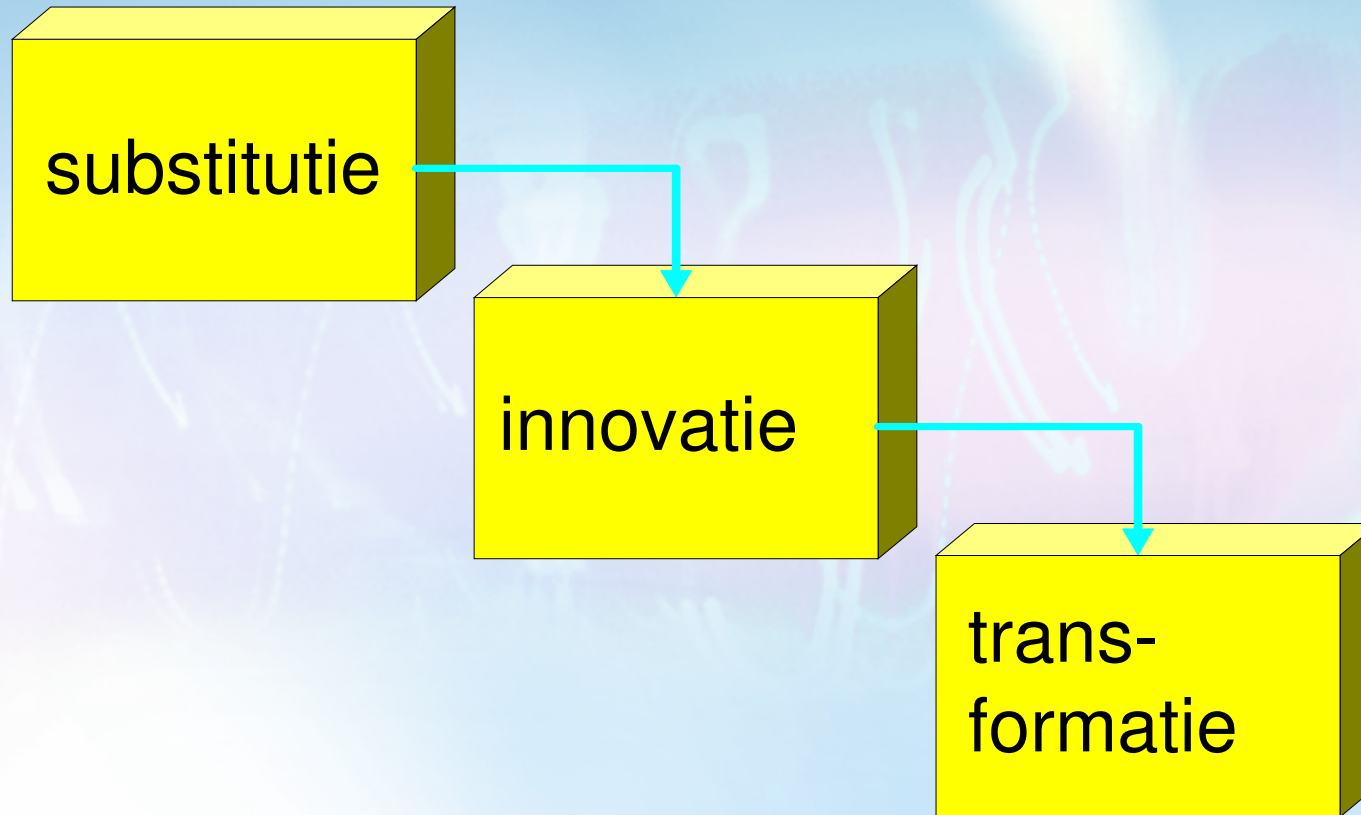
Doelstellingen

- Inzicht in ontwerp en ontwikkeling van (competentiegerichte) studietaken
- Inzicht didactische werkvormen, functies en mediamix bij studietaken
- Inzicht in feedbackvormen bij studietaken
- Vooral via bieden overzicht en aandachtspunten
- Combinatie 'lesgeven' en toepassen op eigen casus
- Vooral vanuit hoger onderwijs voorbeelden

DEEL 1

Onderwijs innovatie, taakgericht
ontwerpmodel, Opdracht 1

Niveaus van innovatie

Naar taakgericht ontwerpen

- *Leer* proces centraal
- Van kennis naar *competentie*
- Van cursussen naar *studeeromgevingen*
- Van hokjesdenken naar *interdisciplinariteit*
- *Just-in-time* leren
- Actieve (sturing) student
- Vaardigheden geïntegreerd
- *Zelftoetsing* en - reflectie

Kenmerken competentiegericht onderwijs

Traditioneel leren	Competentiegericht onderwijs
Kennisinhouden en disciplinegerichte vaardigheden als uitgangspunt voor het curriculum	Hoofdtaken van een beroep en praktijk- of probleemsituaties als uitgangspunt voor het curriculum
Student bestudeert vooraf bepaalde inhoud	Student voert studietaken uit, al dan niet samen met andere studenten
Alle studenten doorlopen min of meer hetzelfde curriculum	Afhankelijk van ingangsniveau wordt een curriculum op maat samengesteld
Toetsing van kennis en vaardigheden Docentgestuurde toetsing	Uitvoeren studietaak = toetsing ook self-assessment en peer-assessment
Afzonderlijke vaardigheidsmodules	Algemene vaardigheden geïntegreerd in studietaken
Onderwijseenheden zijn afgeleid uit afzonderlijke disciplines	Onderwijseenheden zijn voor een belangrijk deel interdisciplinair

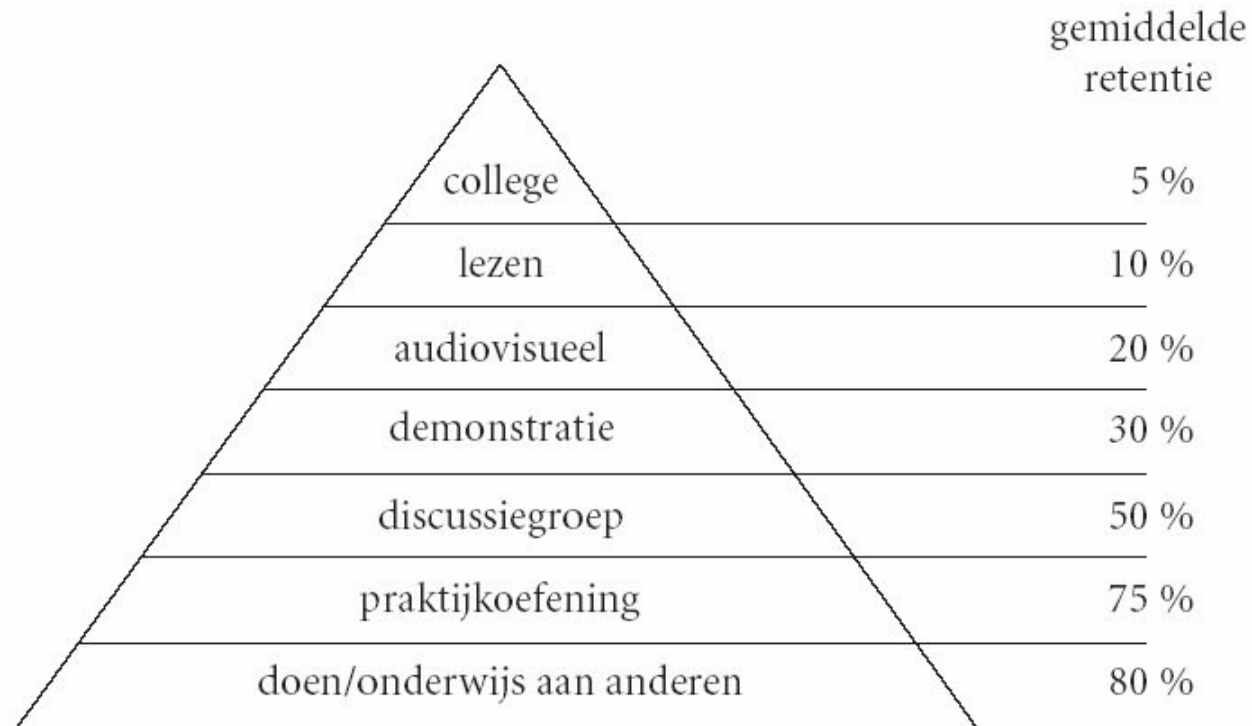
Tabel 1, traditioneel versus competentiegericht hoger onderwijs (zie ook Schlusmans & Slotman, 1997, p. 163).

“What I hear, I forget

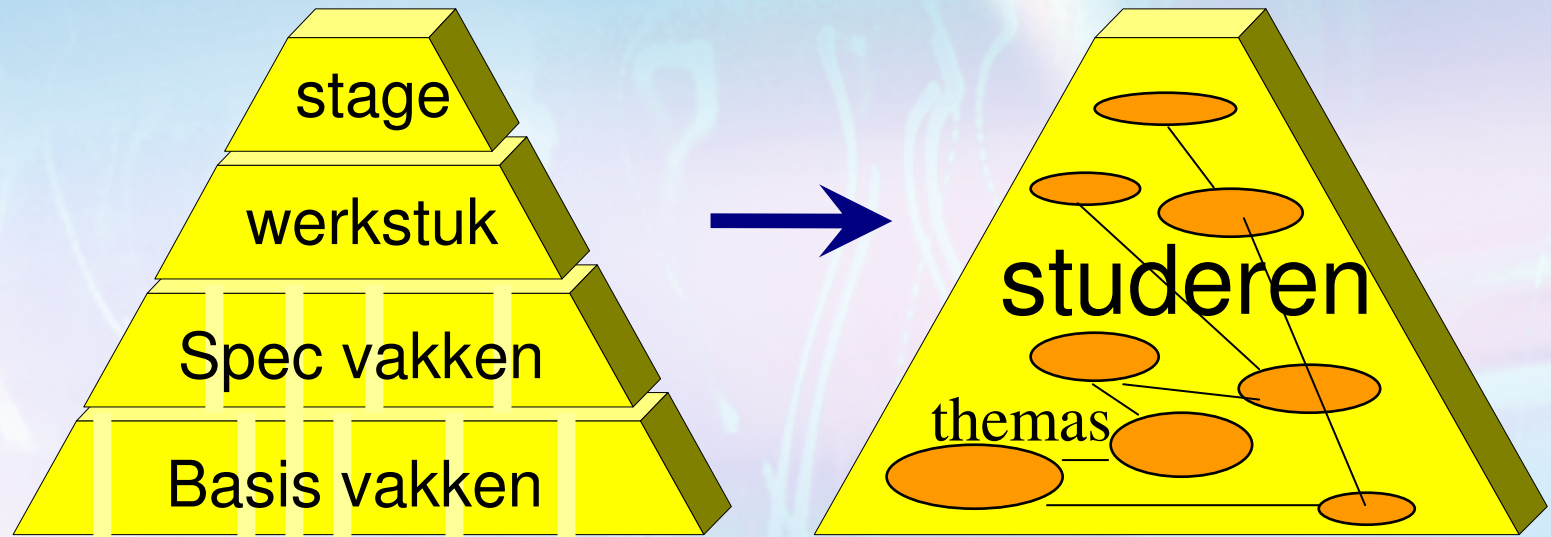
What I see, I remember

What I do, I know”

De leerpiramide (naar Bales, 1996)

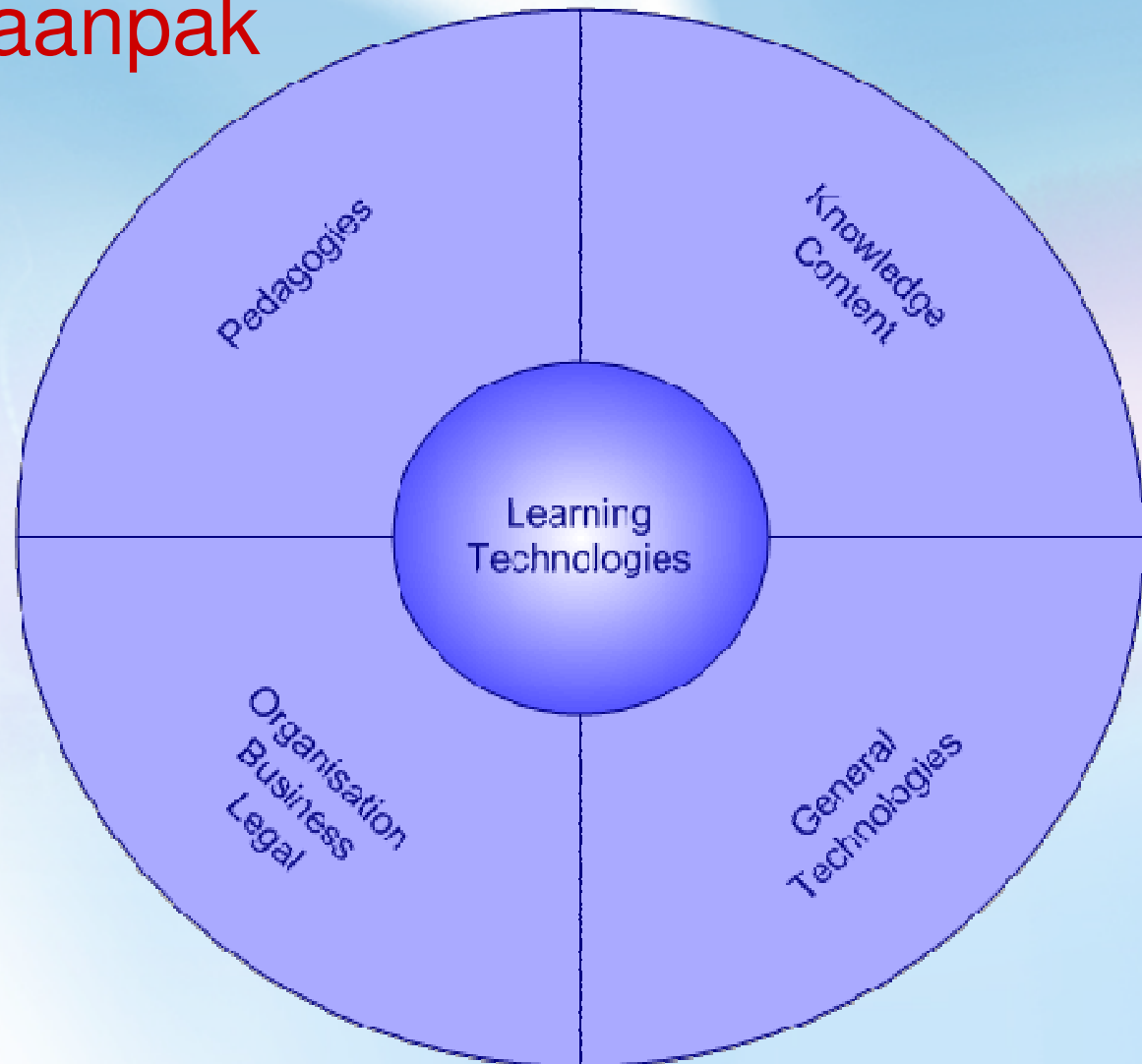

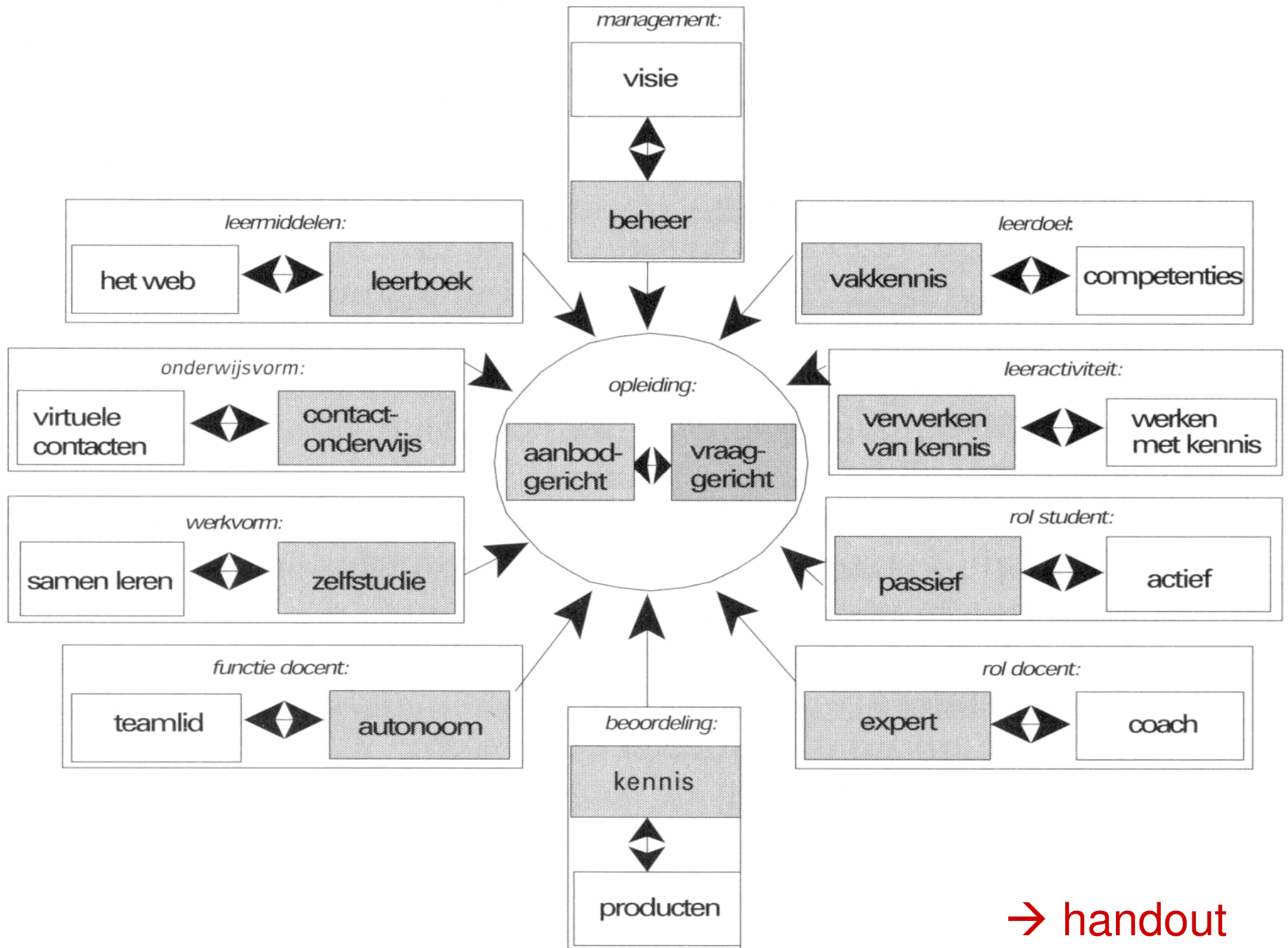
Van hokjesdenken naar interdisciplinariteit

trainingen-eetcafé (1980) →	e-learning bistro (2006)
Dagmenu	A la carte – Smorgasbord
Half uur op tafel wachten	Zo lang blijven als je wilt
Beperkte keuze menus	Voor elck wat wils – veel keuze
Alle eten van tevoren bereid	Chef bereidt op verzoek
Geen zelfbediening	Salad bar, open buffet
Geen afhaalservice	Eten als je honger hebt
Vet of ingevroren	Vers
Eten wat de pot schaft	Experimenteel, op verzoek
Onbekende rode / witte wijn	Ober beschrijft minimaal zes goede chardonnays voor je
Convent. menu, eigen tafel	Groepstafels mogelijk
Spruitjes eten, omdat je moet	Minder ver / meer brandstof Meer signaal / minder geluid

Integrale aanpak

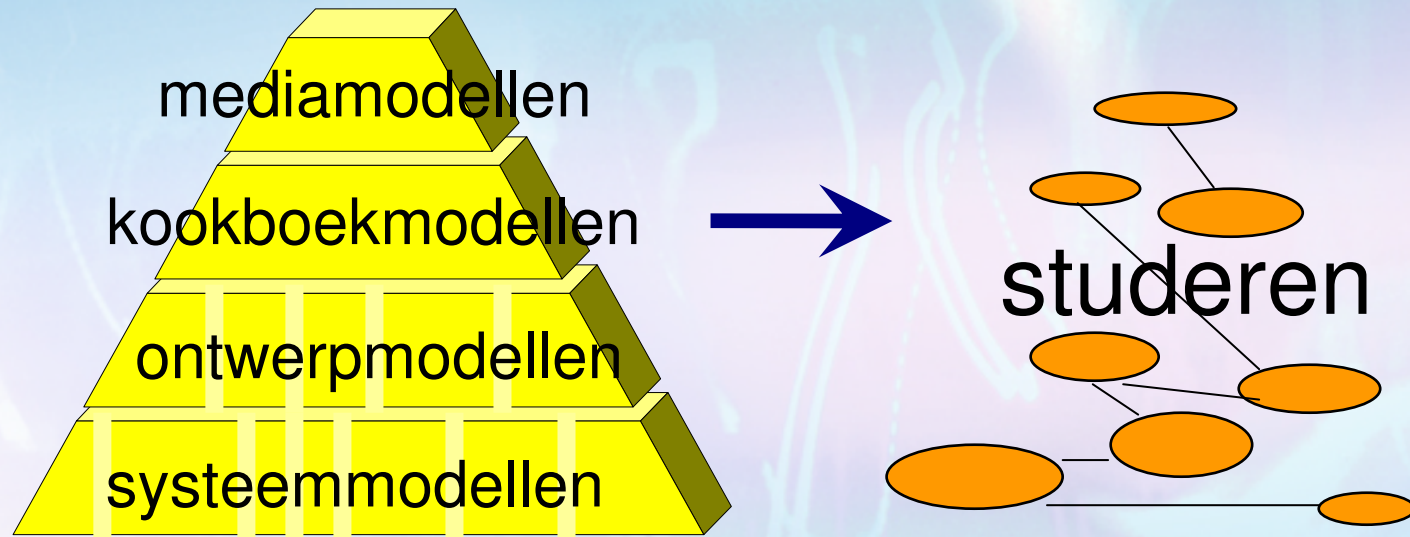

→ handout

Grootste probleem van de meeste nieuwe apparaten en programma's is “ ... *dat ze slecht zijn ontworpen, en puur zijn ontwikkeld om de technologie maar te gebruiken. Ze gaan volledig voorbij aan de menselijke kant, de behoeften en vaardigheden van de mensen die de apparaten naar verwachting gaan gebruiken*”

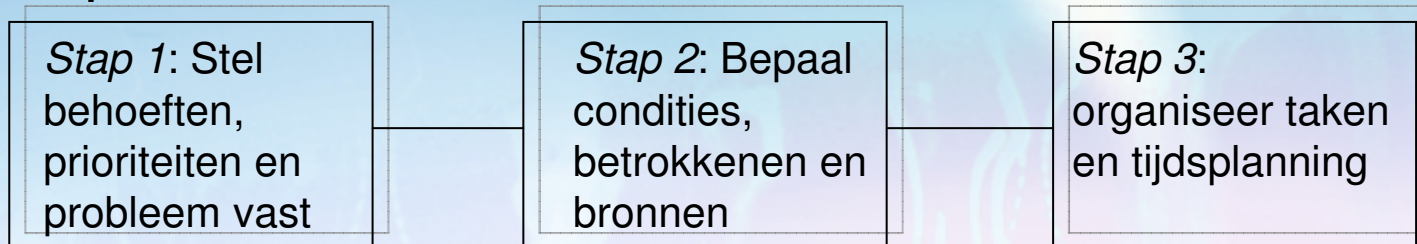
(Norman, 2005)

Modeltypes

IDI ontwerpmodel

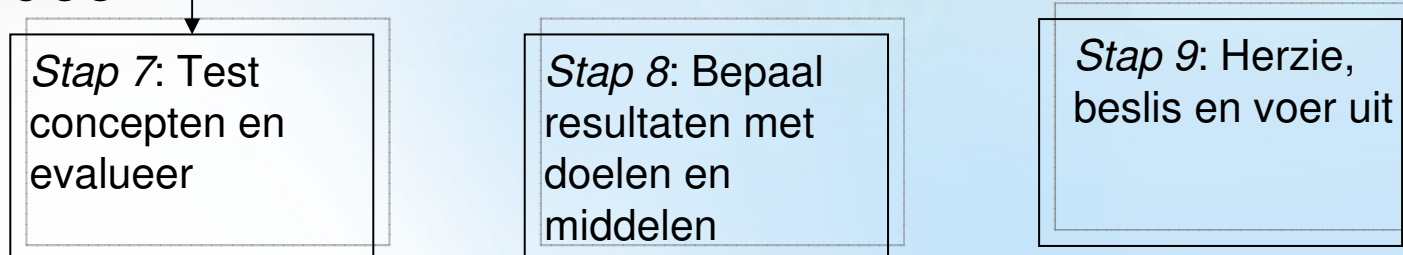
ontwerp

ontwikkel

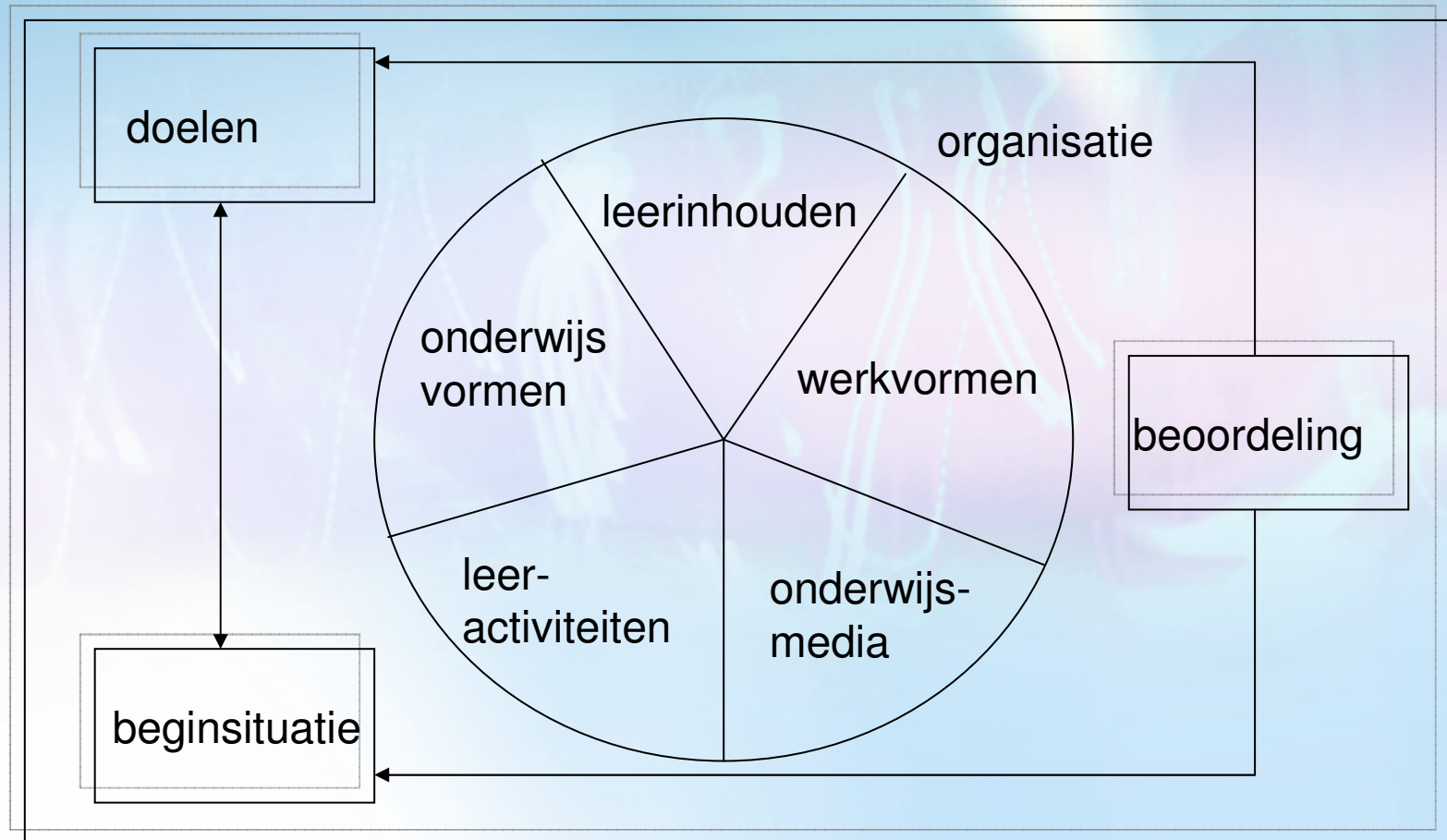

evalueer

Model voor didactisch handelen

(De Corte, Geerligs, Lagerweij, Peters (1976))

Probleem

↓ **Analyse** →

Deelprobleem I **Deelprobleem II** **Deelprobleem III**

Randvoorwaarden
Gestelde eisen
Besch. middelen

↓ **Zoeken naar oplossingen voor I**

Alternatief 1 **Alternatief 2** **Alternatief 3**

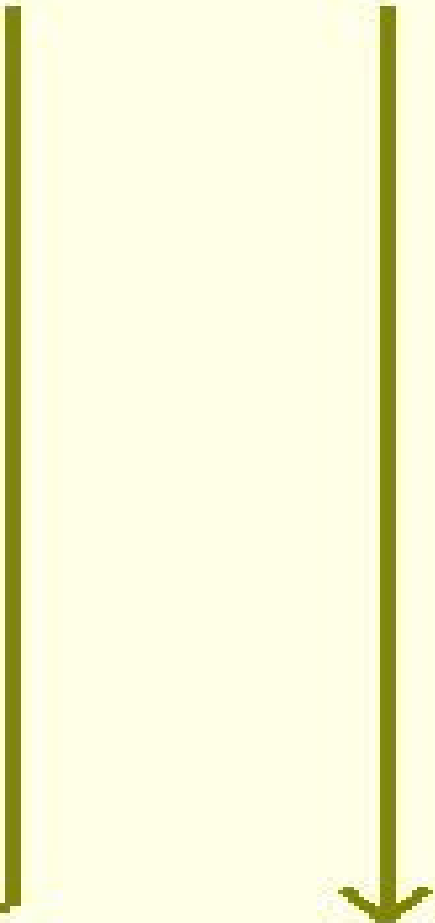
Analyse

Consequenties 1
- kosten
- baten
- risico's
- ...

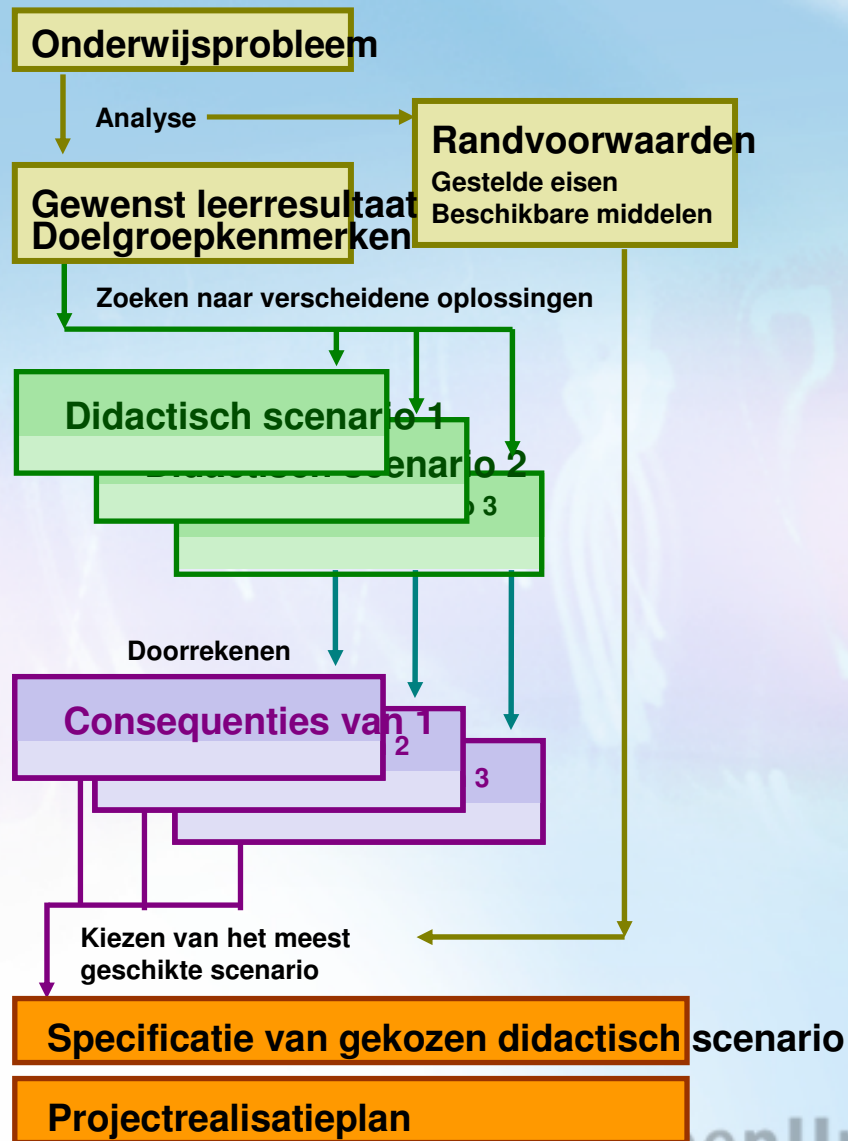
Consequenties 2

Consequenties 3

↓ **Alternatiefkeuze**

Ontwerpmodel

→ handout

OPDRACHT 1

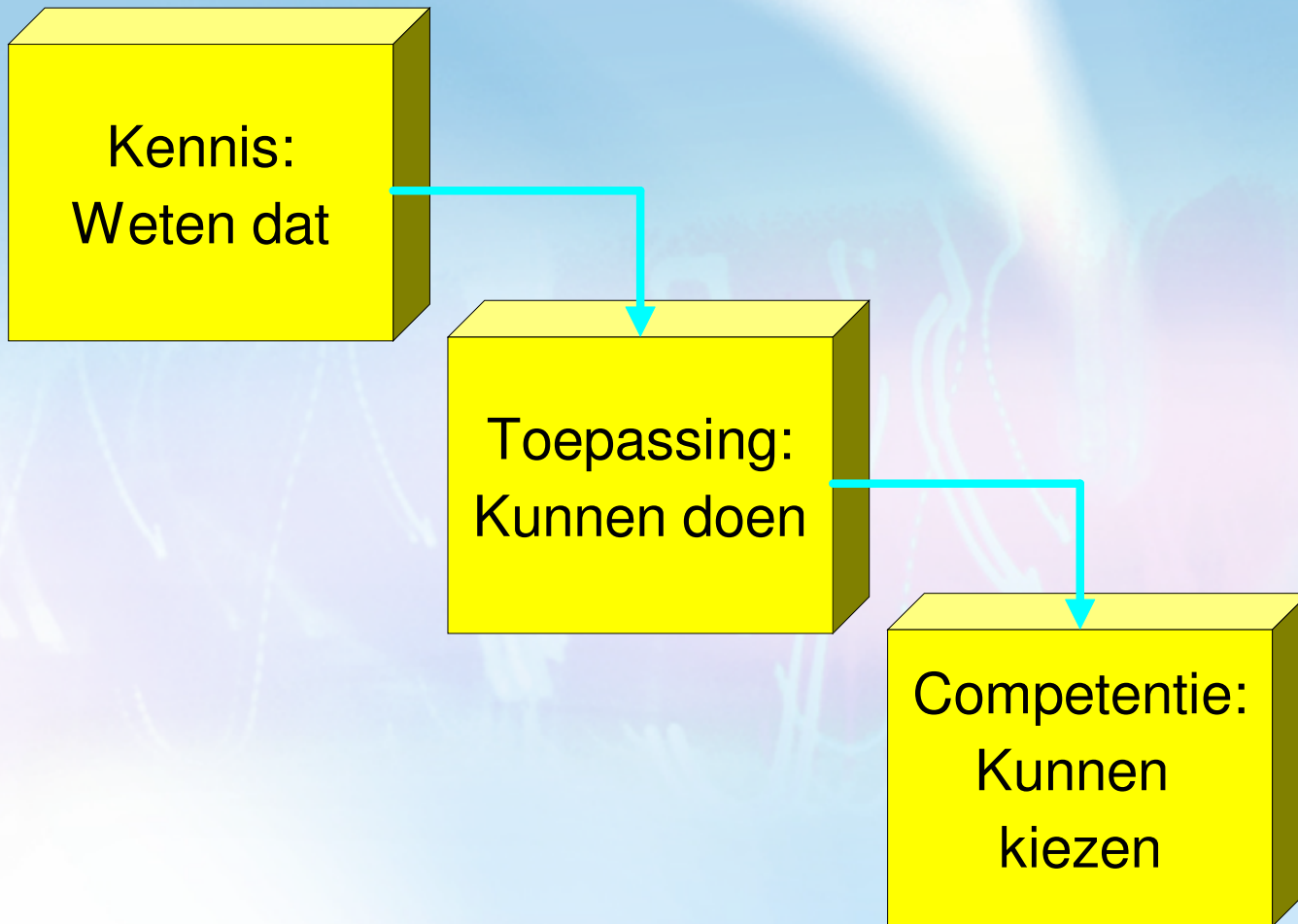
probleemanalyse / ideale situatie

→ handout

DEEL 2

Competentie- en Casusgerichte
taken ontwerpen, Opdracht 2

	Taaktype 1	Taaktype 2	Taaktype 3	Taaktype 4	Taaktype 5
<i>Cognitieve Dimensie</i>	kennis en inzicht	kennis, inzicht en toepassing	toepassing analyse	selectie, analyse ontwerp en (evaluatie)	selectie, analyse, ontwerp evaluatie (theoretiseren)
<i>Complexiteit kennisdomein</i>	feiten en begrippen	feiten, begrippen, relaties, structuren en methoden	feiten, begrippen, relaties, structuren en methoden	relaties, structuren, methoden (frames)	relaties, structuren, methoden, frames (perspectieven)

<i>Te beoordelen Proces/product</i>	schriftelijk produkt	schriftelijk tentamen met MC, open vragen en/of case	casusuitwerking	casusuitwerking	eindopdracht gekoppeld aan een casus/mondelinge toelichting
<i>Rol leerstof</i>	centrale plaats	centrale plaats	ondersteunend/naslagwerk	ondersteunend / naslagwerk	gericht op integratie van onderdelen uit het programma
<i>Rol casusmateriaal</i>	illustratief	leidraad bij bestuderen stof	centrale plaats	centrale plaats	centrale plaats

	Taaktype 1	Taaktype 2	Taaktype 3	Taaktype 4	Taaktype 5
<i>Cognitieve Dimensie</i>	kennis en inzicht	kennis, inzicht en toepassing	toepassing analyse	selectie, analyse ontwerp en (evaluatie)	selectie, analyse, ontwerp evaluatie (theoretisch)
<i>Complexiteit kennisdomein</i>	feiten en begrippen	feiten, begrippen, relaties, structuren en methoden	feiten, begrippen, relaties, structuren en methoden	relaties, structuren, methoden (frames)	relaties, structuren, methoden, frames (perspectief)

Competentie-gericht

Casus-georiënteerd

<i>Te beoordelen Proces/product</i>	schriftelijk produkt	schriftelijk tentamen met MC, open vragen en/of case	casusuitwerking	casusuitwerking	eindopdracht gekoppeld aan een casus/mondelinge toelichting
<i>Rol leerstof</i>	centrale plaats	centrale plaats	ondersteunend/naslagwerk	ondersteunend / naslagwerk	gericht op integratie van onderdelen uit het programma
<i>Rol casusmateriaal</i>	illustratief	leidraad bij bestuderen stof	centrale plaats	centrale plaats	centrale plaats

Een praktisch model voor (elektronische) studeeromgevingen voor *competentiegericht* leren

(bron: Van Vilsteren & Hummel, 1997)

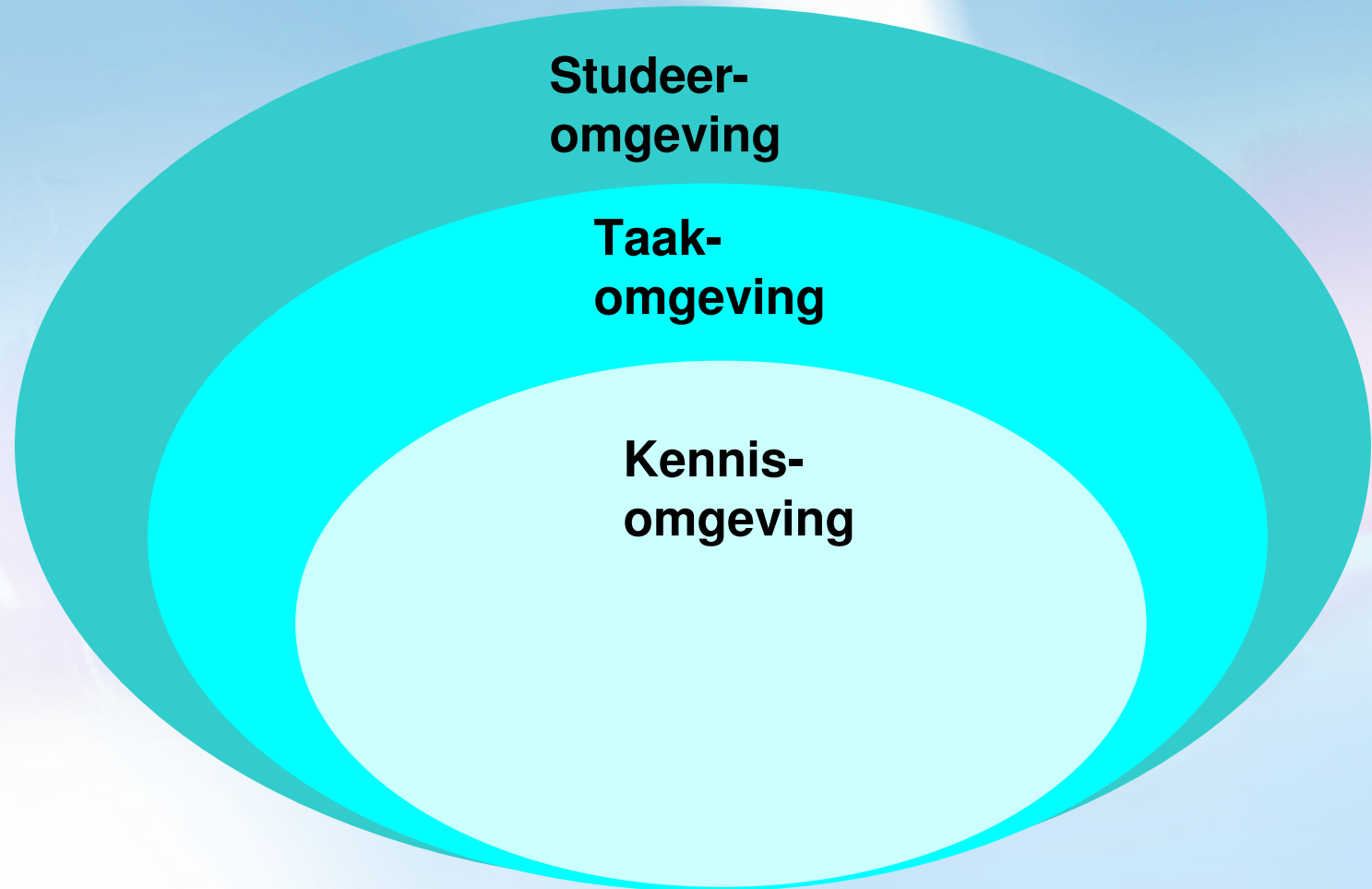
Een praktisch model ...

**Kennis-
omgeving**

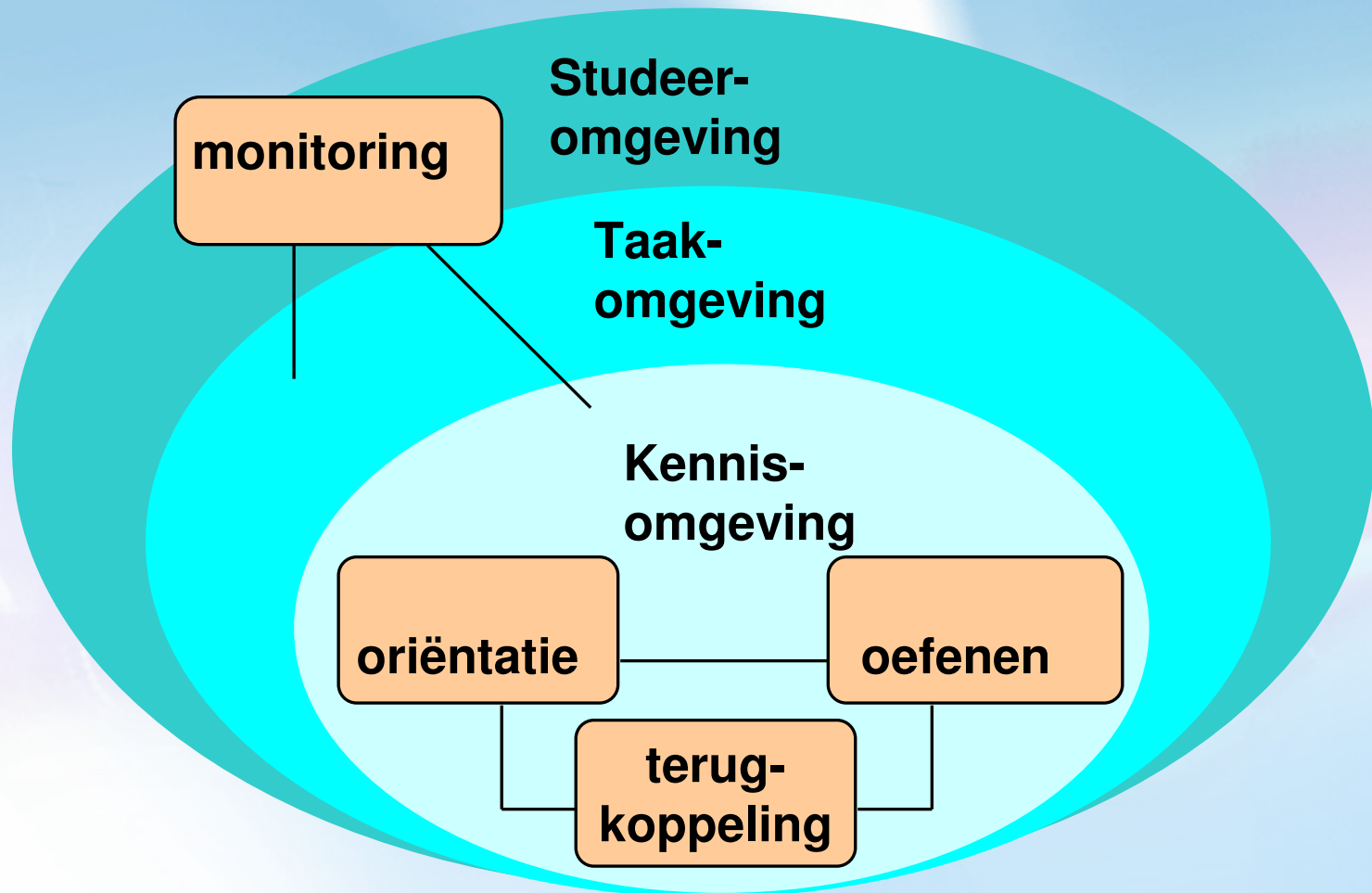
Een praktisch model ...

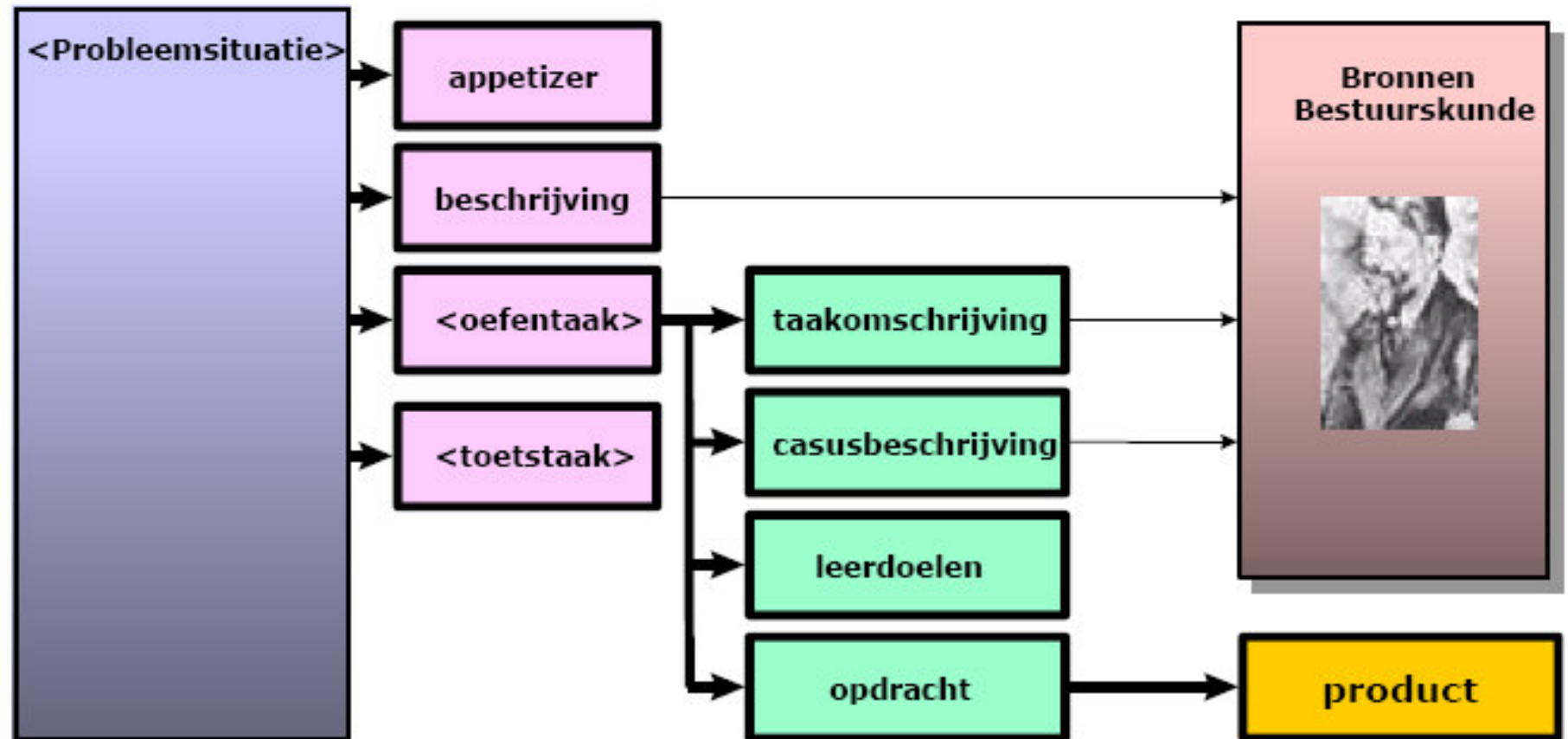
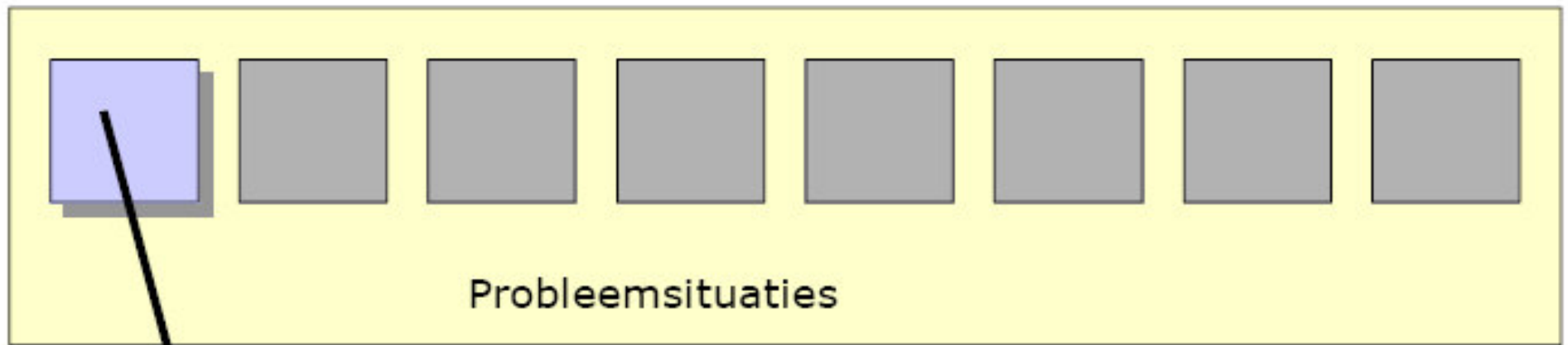

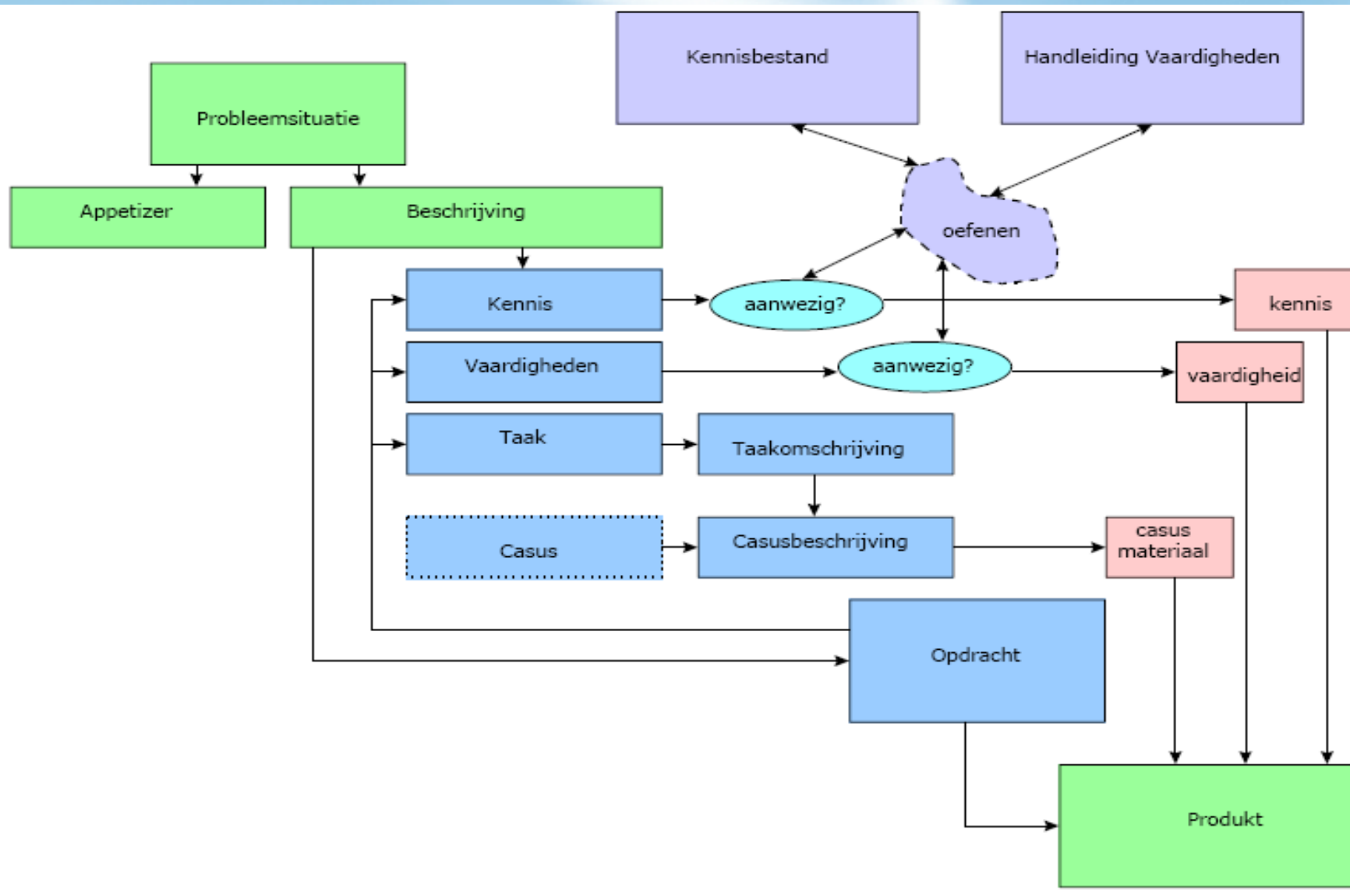
Een praktisch model ...

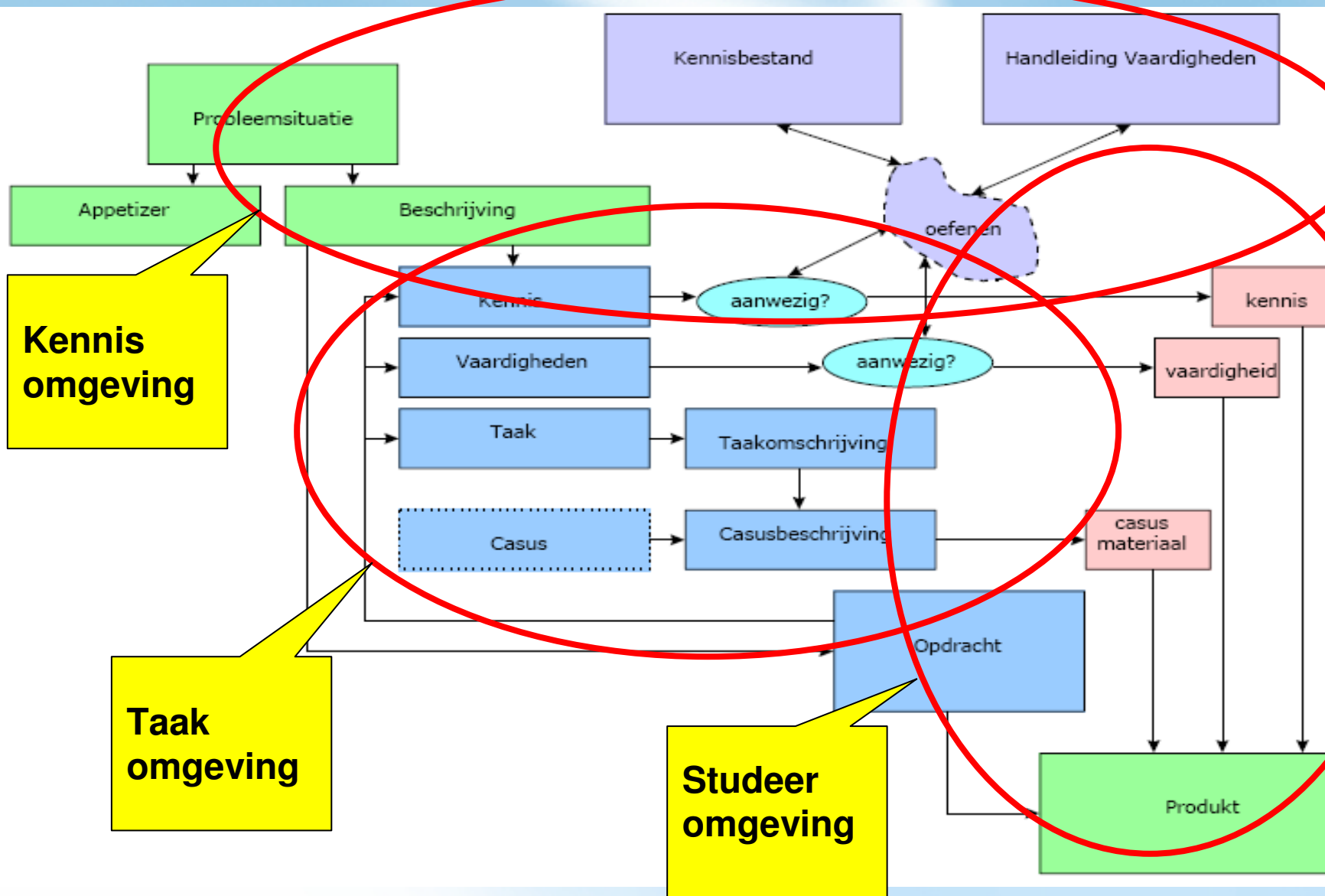

Een praktisch model ...

Aandachtspunten ontwerp leeromgeving

- 1 wat doen lerenden in werkelijkheid?
- 2 wat kan ter ondersteuning gedaan worden?
- 3 bepaal beperkingen lerenden en bestaande situatie
- 4 hoe ervaren lerenden de ondersteuning (nut en gemak testen)?
- 5 hoe gebruiken lerenden de ondersteuning?
- 6 bepaal wat geleerd is (effectiviteit, efficiëntie, satisfactie)

Voorbeeld: Methodiek 4C/ID

- 1 maak hiërarchische analyse casus
- 2 sequentieer taakklassen
- 3 uitwerken in leertaken
- 4 onderscheid ondersteunende info, JIT info, deeltaak training
- 5 cluster de vaardigheden

Werkvormen

- 1 *Instructie*: doceren; vertellen; demonstreren; video vertonen; excursie
- 2 *Interactie*: (probleemoplossende) discussies met rapportage, via muurdiscussie, op basis van gevalbespreking, ...; vragen stellen
- 3 *Opdrachtvormen*: huiswerk; bronnenstudie; dramatiseren; films maken; practicum; leercontract; geprogrammeerde instructie; ...
- 4 *Samenwerking*: groepswerk; projecten; ...
- 5 *Spelvormen*: rollenspel; simulatie; ...

CGO ontwerpen

Bron: Lkoundi & van Woerden (1997)

Stap 1: algemene leerdoelen formuleren

Stap 2: leidraad samenstellen (probleem, contact)

Stap 3: casedimensie vaststellen

Stap 4: caseplan definiëren (gegevens, perspectief)

Stap 5: gegevens verzamelen (dossier vormen)

Stap 6: gegevens analyseren (dossier - leerinhoud)

Stap 7: opdrachten en feedback

Stap 8: ontwikkelen scenarios (begeleiding, beoordeling)

Stap 9: realiseren scenarios

**Werkelijke
context**

**Onderwijs
context**

1. *leerdoelen*

2. *leidraad*

3. *casedimensie*

4. *caseplan*

5. *dossier*

6. *Analyse gegevens*

Casekaart,
opdrachten

7. *Opdrachten & feedback*

8. *scenario's*

9. *Uitvoeren
scenario's*

leerinhouden

Werkelijke context

Onderwijs context

1. leerdoelen

2. leidraad

3. casedimensie

4. caseplan

→ handout (voorbeeld)

Globaal ontwerp (2)

5. dossier

doc

doc

doc

doc

leerinhouden

6. Analyse gegevens

Casekaart,
opdrachten

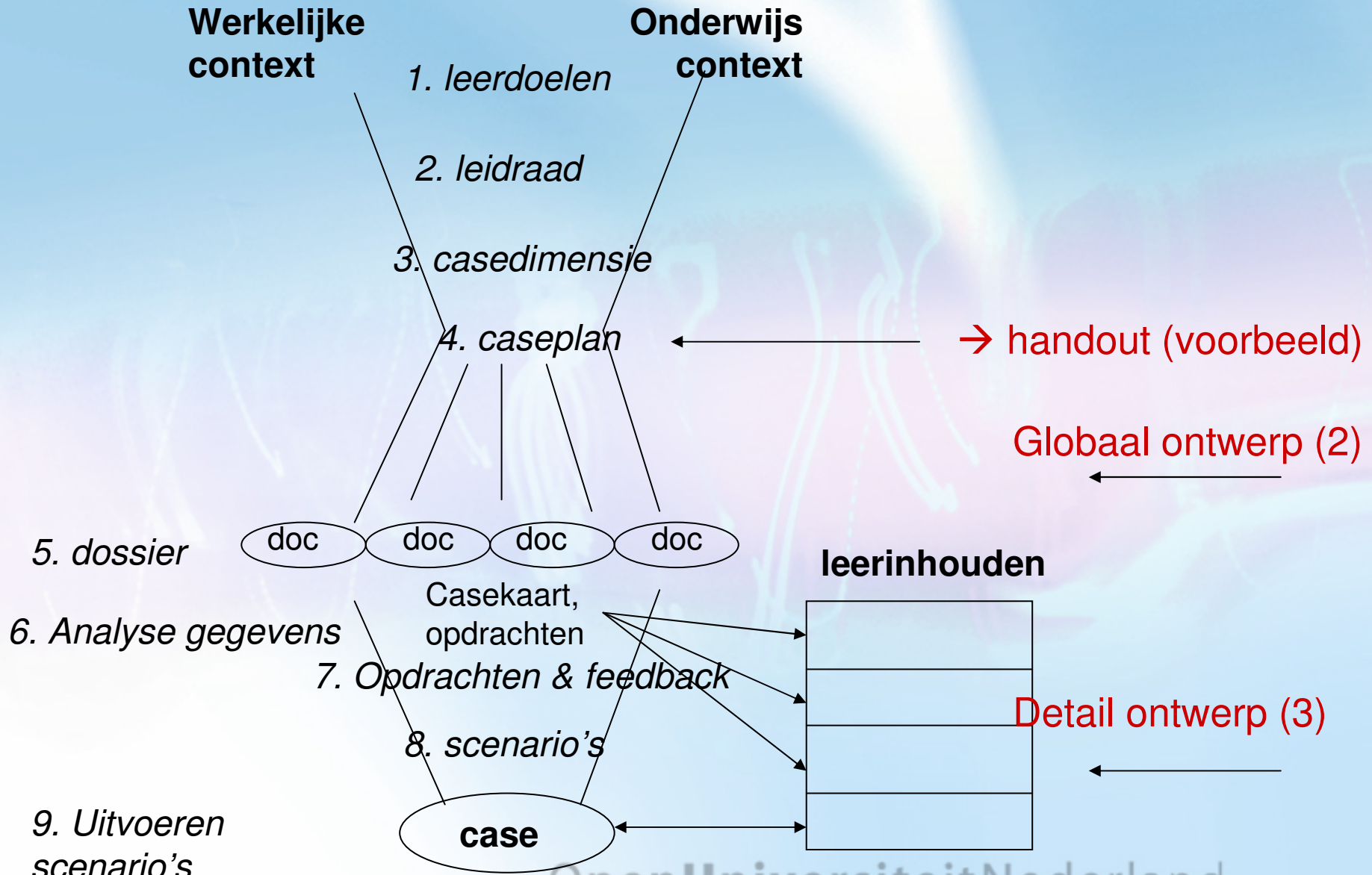
7. Opdrachten & feedback

8. scenario's

Detail ontwerp (3)

9. Uitvoeren scenario's

case

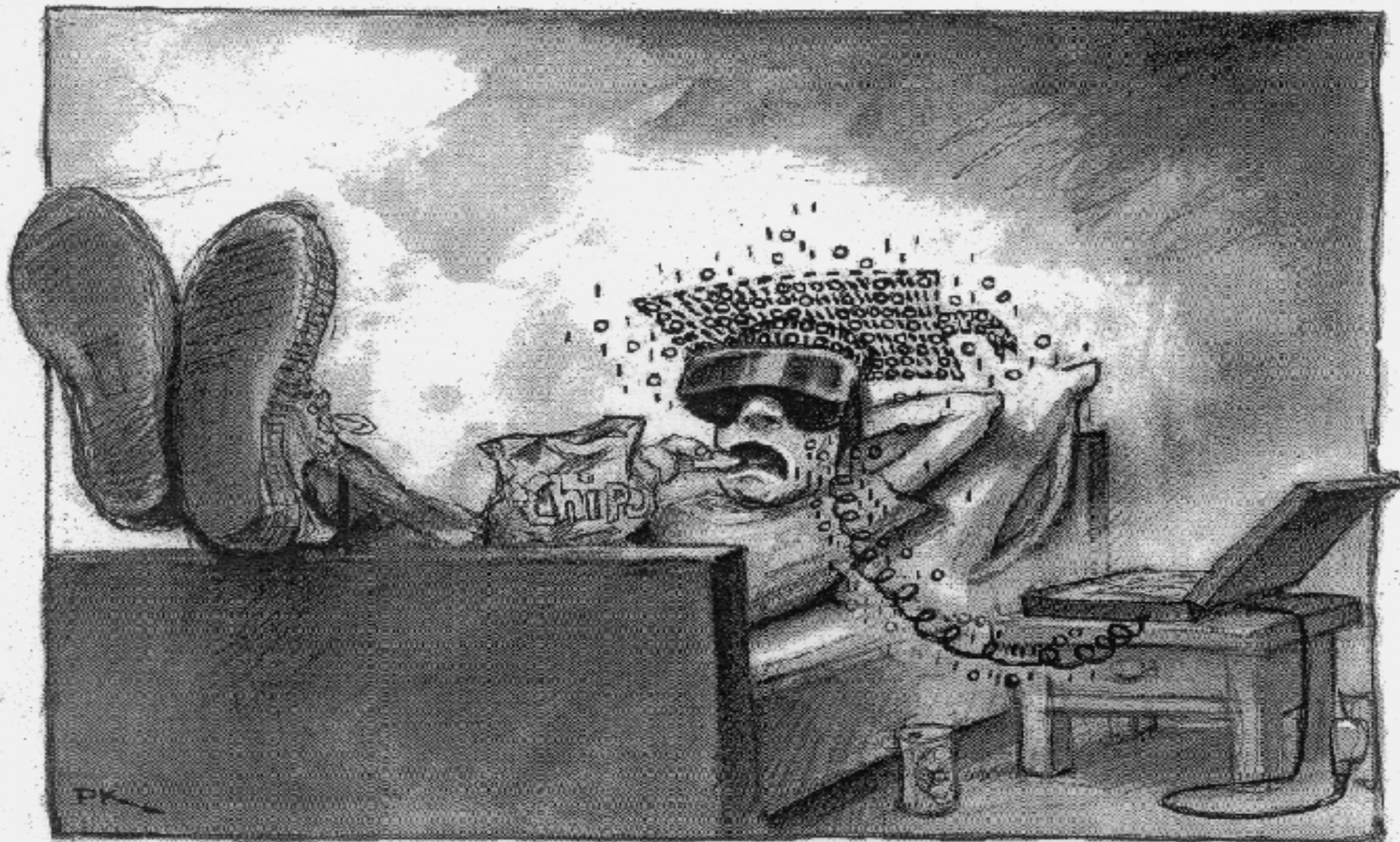
OPDRACHT 2

Globaal caseplan (excl media, excl feedback)

→ handout

DEEL 3

Mediamix, didactische scenarios,
Opdracht 3

tekening Paul Kusters

De student digitaliseert

Beleidskeuzes mediamix

- Keuze dominante onderwijsmodel
- Keuze daarbij passende software
- Bepaling infrastructuur
- Organisatorische aanpassingen
- Factoren lerende, (filterende) omstandigheden (te duur, niet beschikbaar), inhoud (simulatie, risicos, dynamiek, nonverbaal), 'interaction pathways'

Onderwijsmedia

- Lineaire → interactieve media
- Mono → multimodale media
- Locale → gedistribueerde media
- Gegevensdragers (papier, AV banden, CD-ROM, DVD, computer, radio, TV, conference, Internet, UMTS, satelliet, ...)
- Trend: blended learning (netwerken aangevuld met andere bronnen als boeken, dvd-video, ..)
- Media vs mediumtoepassingen

→ handout

DVD-video

- Menustructuur, Geluidssporen, ondertiteling
 - 17GB (20 x CD-ROM)
 - Hoge kwaliteit
 - 50% huishoudens (2005)
 - Mediumtoepassingen: video + feedback; MM reader; modelgedrag; probleemcasus; observatieoracticum;
 - Beperkingen: rekenkracht; dataopslag; specifieke ontwikkel expertise; kosten (omslag ca 1000)
- Voorbeeld sociale psychologie

Media selectie

- Low tech, medium tech, high tech
- Instructiestrategie

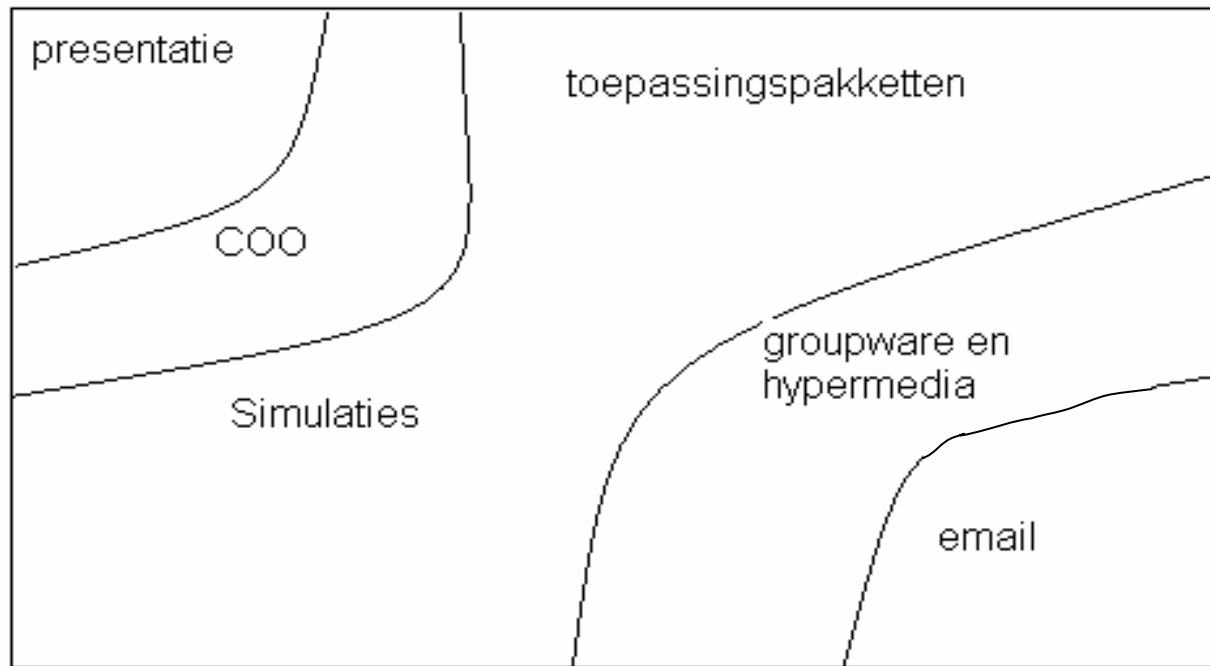
→ handouts

evalueren ←————→ toepassen

objectief

subjectief

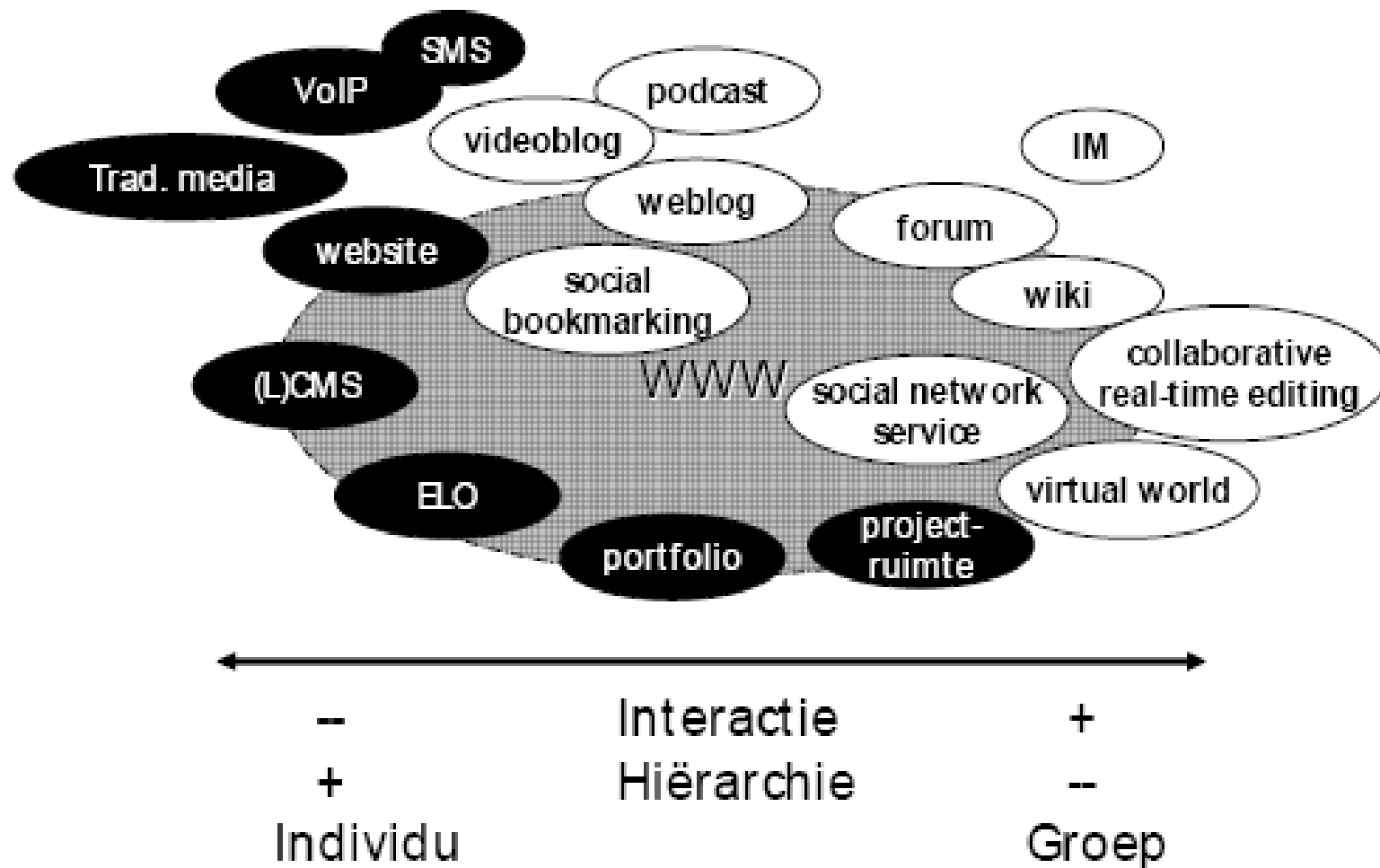
docent

groep

student

“In a nutshell, what was happening was that the Web was shifting from being a medium, in which information was transmitted and consumed, into being a platform, in which content was created, shared, remixed, repurposed, and passed along. And what people were doing with the Web was not merely reading books, listening to the radio or watching TV, but having a conversation, with a vocabulary consisting not just of words but of images, video, multimedia and whatever they could get their hands on. And this became, and looked like, and behaved like, a network.”

(Downes, 2005).

Social software

- 1 instant messaging en chat (msn, skype)
 - 2 forums <http://moodle.learningnetworks.org/>
 - 3 weblogs
<http://www.edublogs.nl/wiki/NLEdubloggers>
 - 4 podcast <http://www.teenpodcasters.com/>
 - 5 videoblogs <http://www.rocketboom.com>
Of <http://www.izzyvideo.com/>
 - 6 wiki's <http://www.edublogs.nl/wiki/>
 - 7 social networking services, social bookmarking, collaborative real time editing, virtual worlds, etc
- voorbeelden

Pleit voorbereid

Katholieke Universiteit Leuven
Universiteit Maastricht
Open Universiteit Nederland

intake:

U kunt nu het **intakegesprek** gaan voeren.
Stel de cliënt de vragen die horen bij de fase van **vraag-analyse**.

Dit is geen goede startvraag.
Deze vraag is te specifiek. Het is te vroeg in het gesprek om deze vraag te stellen.
Stel eerst een meer algemene vraag.

intake

Kies een alternatief om het gesprek op een adequate manier te vervolgen of af te sluiten.

- Je hebt een afspraak gemaakt voor een onderzoek. Wat kan ik voor je doen?
- Wat zijn je belangrijkste vragen op dit moment?
- Wat heb je al gedaan om van je klachten af te komen?
- Wat verwacht je precies van mij?
- Zijn er bijzonderheden die belangrijk zijn bij het onderzoek?

[InCompany](#)
[Milieuadvies](#)

[Bedrijfsfilosofie](#)

[Dienstenpakket](#)

[Opdrachtgevers](#)

[Handboek](#)

[Organisatie](#)

[Bedrijvend leren](#)

[Bedrijfsreglement](#)

[Werkwijzen](#)

[Medewerkers](#)

InCompany

Dit is de website van InCompany Milieuadvies. Het menu aan de linkerkant van de website geeft informatie over de verschillende diensten die InCompany Milieuadvies als werknemer bij je kunt aanbieden.

Mail Wessel - Microsoft Internet Explorer geleverd door ...

InCompany

Op de website van InCompany Milieuadvies

Date: 20-0-2000
To: [rob van roon](#) <rob.van.roon@InCompany-Milieuadvies.com>
CC: [Gaston](#) <Gaston@InCompany-Milieuadvies.com>
From: [Wessel](#) <Wessel@InCompany-Milieuadvies.com>
Subject: welkom bij InCompany Milieuadvies

Beste rob van roon,

Na ons intake-gesprek heb ik een persoonlijk portfolio voor je aangemaakt. Daarin zijn je persoonlijke gegevens opgenomen. Verder staat er je competentieprofiel in dat we in het intakegesprek zijn overeengekomen. Ook de taak die je op je zult nemen in je eerste opdracht wordt in je portfolio summier beschreven. Kort gezegd zul je je gaan bezighouden met:

Didactisch scenario

Leeractiviteiten	Studielast	Door wie + eventuele beginvoorwaarden	Wanneer afgerond?	Wat wordt geregistreerd?	Leeromgeving	Ondersteunende activiteiten	Door wie	Wat wordt geregistreerd	Omgeving
						Rooster invullen	Coördinator		
Ingangstoets maken	30'	Alleen	Als toets ingestuurd	Toets	Ingangstoets				
						Ingangstoets becommentariëren	Beoordelaar	Feed-back	Ingangstoetsen Beoordelingscriteria
Opfristekst bestuderen en MC-toets maken	120'	Onvoldoende op ingangstoets	zelf te bepalen	/	Opfristekst MC-toets				
Oefenwerkstuk schrijven	600'	Alleen	als werk-stuk is ingestuurd	Oefenwerkstuk	Casus Leestekst Aanwijzingen voor het schrijven van werkstuk				
						Feedback geven op werkstuk	Beoordelaar	Feed-back	Werkstukken Beoordelingscriteria
Oefenwerkstuk verbeteren	300'	Alleen	Als correctie is ingestuurd	Gecorrigeerd werkstuk	Ingestuurd werkstuk Feedback van beoordelaar				
						Werkstuk beoordelen	Beoordelaar	Beoordeling: voldoende /onvoldoende	Twee versie van werkstukken + beoordelingscriteria
Tekstboek bestuderen en MC-toets maken	900'	Alleen	Zelf te bepalen		Verwijzing naar tekstboek MC-toets				
Student maakt eindwerkstuk	900'	Alleen	Als eindwerkstuk is opgestuurd	Eindwerkstuk	Casus Leestekst Aanwijzingen voor het schrijven van werkstuk				
						Eindwerkstuk beoordelen en cijfer geven	Beoordelaar	Cijfer	Eindwerkstuk Beoordelingscriteria

Figuur 2: Een voorbeeld van een didactisch scenario

OPDRACHT 3

Uitwerking didactisch scenario,
incl media, excl feedback

→ handout

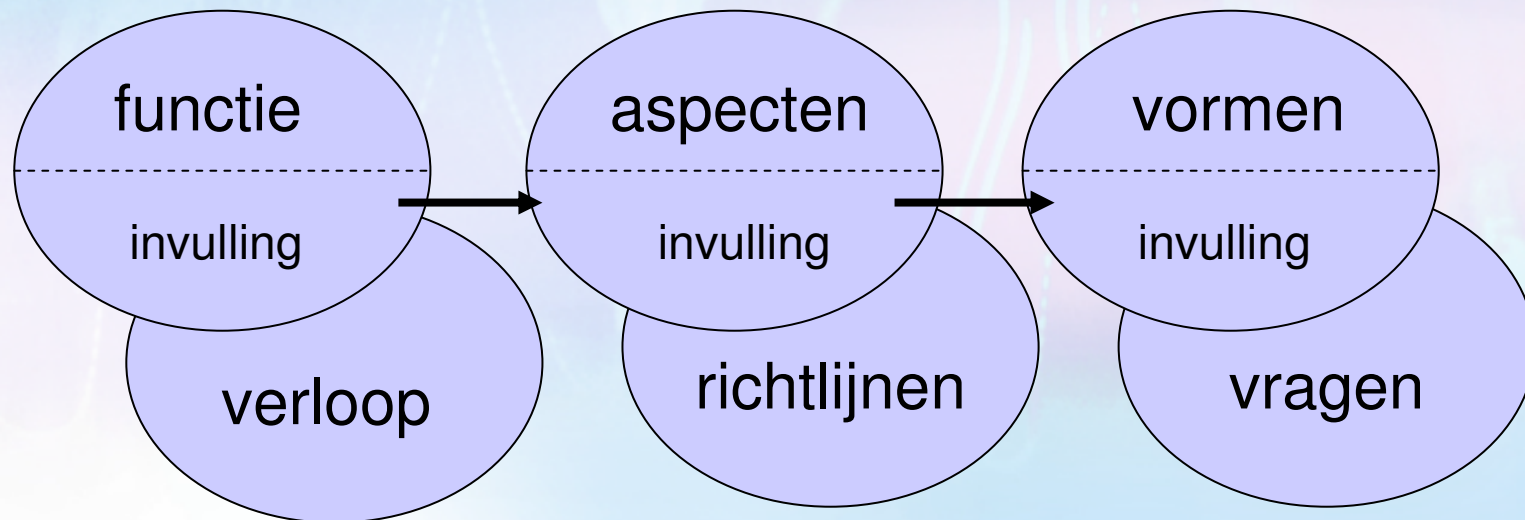
DEEL 4

Toets- en feedbackvormen

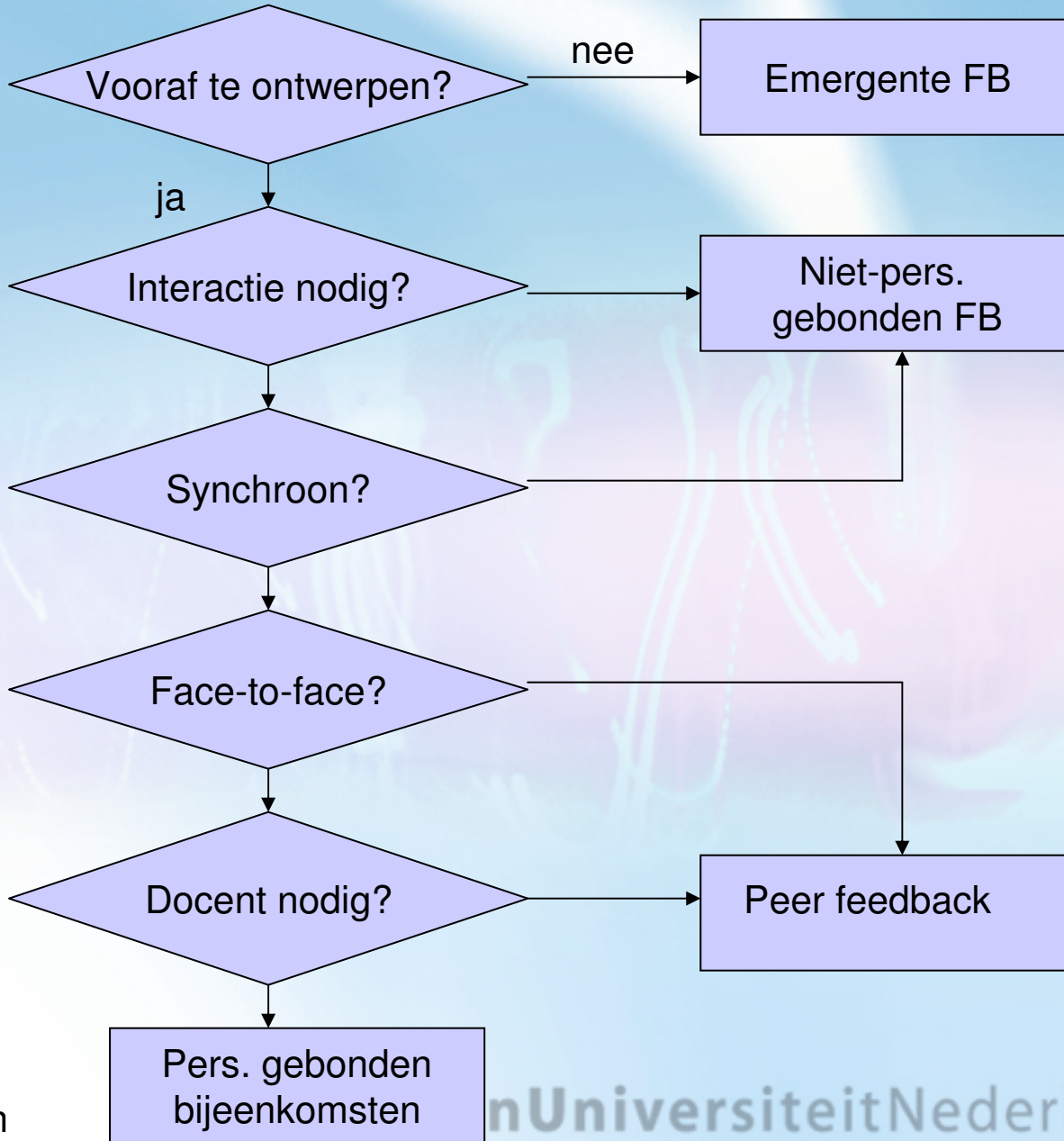
Toetsvormen

- Formatief, diagnostisch, summatief
- Micro, meso, macro niveau
- Self, co, peer assessment / feedback
- Expert beoordeling
- Technieken: essay toets, mondelinge vraag, mc tentamen, performance assessment

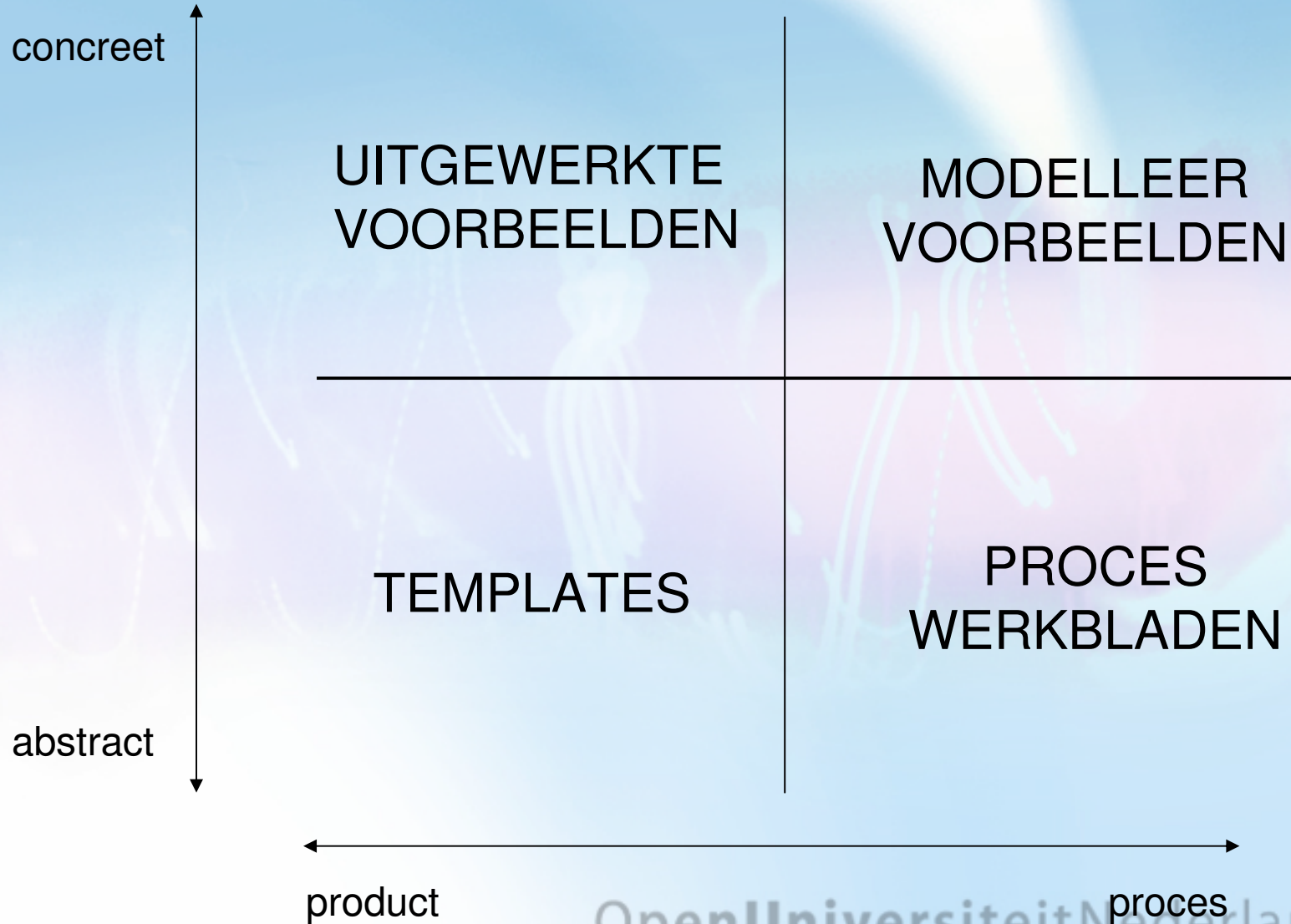
Feedbackmodel

Kennisdoelen,
Grote aantallen

Competenties,
Kleine aantallen

Voorbeeld feedbackmatrix

Functies / middelen	ELO		Werkcollege			E-mail spreekuur	
	docent	mede studenten	assistent	docent	model voorbeeld	assistent	docent
1 Oriënteren op de student	•						
2 Controleren van het oplossingsproces	•	•	•			•	
3 Feedback nodig?	•	•	•			•	
4 Vaststellen soort fout	•	•	•			•	•
5 Kiezen belangrijkste fout	•	•	•	•		•	•
6 Student zelfstandig verder?	•	•	•			•	•
7 Opsporen oorzaak van fouten	•			•			•
8 Student zelfstandig verder?	•			•			•
9 Studie- of regelaanwijzingen kiezen en geven	•	•	•	•		•	•
10 Beschikbaar stellen van normen	•						

Peer feedback: richtlijnen

- wat studenten leren beroepsvaardigheid bepalend voor onderwijs
- subject peer assessment is beroepsvaardigheid
- beschouw peer assessment als vaardigheid
- stel samen met studenten performance criteria en een bijbehorende rubriek op (zie handout)
- stimuleer samenwerkingsactiviteiten studenten moeten peer assessment accepteren
- randvoorwaarden: training voor docenten

EVALUATIE & AFSLUITING

OpenUniversiteitNederland